

ЛИСТОПАД
2023

СУЧАСНА НАУКА ТА ВИЩА ОСВІТА

1. Політика в галузі освіти.....	1
2. Організація вищої освіти.....	3
3. Управління якістю вищої освіти	4
4. Вища школа за напрямками підготовки та технології викладання відповідних дисциплін.....	4
5. Вища освіта за кордоном	10
6. Організація навчальної роботи. Методи та форми	12
7. Підготовка науково-педагогічних кадрів. Підвищення кваліфікації викладачів	14
8. Органи управління та керівництво університетів	14
9. Професорсько-викладацький склад	14
10. Організація наукової та науково-дослідної роботи.....	15
11. Освіта дітей з особливими потребами.....	16
12. Освіта дорослих	16
13. Формування особистості.....	16
14. Загальні питання освіти	17
15. Сумський державний університет	17

1. Політика в галузі освіти

1. Україна. Кабінет Міністрів

Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань надання державної соціальної допомоги та соціальних стипендій : постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2023 р. № 1197 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/90489/

2. **Україна. Кабінет Міністрів**
Про внесення змін до Порядку: залучення педагогічних, наукових, науково-педагогічних працівників та інших фахівців до проведення зовнішнього незалежного оцінювання: постанова Кабінету Міністрів України від 24 листопада 2023 р. № 1241 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/90659/
3. **Україна. Кабінет Міністрів**
Про затвердження Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності: постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2023 р. № 1196 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/90457/
4. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про здобувачів освіти з тимчасово окупованих територій України: лист Міністерства освіти і науки України від 27 листопада 2023 р. № 1/18720-23 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/90661/
5. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про організацію переведення здобувачів 2022 року: лист Міністерства освіти і науки України від 24 листопада 2023 р. № 1/18598-23 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/90649/
6. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про освітній ступінь педагогічних працівників: лист Міністерства освіти і науки України від 27 листопада 2023 р. № 1/18669-23 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/90671/
7. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про підготовку здобувачів фахової передвищої освіти: лист Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2023 р. № 1/17435-23 // Освіта.ua. — URL: <https://osvita.ua/legislation/faxova-peredvyshha-osvita/90494/>
8. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Щодо окремих питань організації освітнього процесу в умовах воєнного стану: лист Міністерства освіти і науки України від 03 листопада 2023 р. № 1/17310-23 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/90390/

9. **Україна. Міністерство освіти і науки, Державна наукова установа Інститут модернізації змісту освіти**

Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади та Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2023/2024 навчальному році: лист ІМЗО від 06 листопада 2023 р. № 21/08-1948 // Освіта.ua. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/90429/

2. Організація вищої освіти

10. **Maiev A. P.** Higher education in Ukraine: modern challenges and ways for optimization = Вища освіта в Україні: сучасні виклики та шляхи оптимізації / A. P. Maiev, S. V. Nasakina // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2023. — Вип. 89. — С. 115-120.
11. **Вербівський Д. С.** Інноваційні технології в закладі вищої освіти / Д. С. Вербівський // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2023. — № 2 (53). — С. 30-33.
12. **Деструктивні чинники розвитку української вищої освіти в умовах після пандемії та війни з урахуванням європейського контексту / Н. І. Мельник, О. В. Ковтун, Н. В. Ладогубець, О. Р. Шевченко // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 2. — С. 138-147.**
13. **Драгунов В. В.** Концепція проєктування консалтингової діяльності як інструмент підвищення конкурентоспроможності ЗВО у системі неперервної освіти / В. В. Драгунов // Імідж сучасного педагога. — 2023. — № 6 (213). — С. 25-30.
14. **Ковальська І. Е.** Сучасні тенденції функціонування вищої освіти в Україні / І. Е. Ковальська, О. М. Пархомов, Н. П. Гапоненко // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 616-625.
15. **Мельниченко А. А.** Шляхи врегулювання проблеми дисбалансу централізованого управління у сфері вищої освіти та університетської автономії / А. А. Мельниченко // Наукові перспективи. — 2023. — № 10 (40). — С. 200-214.
16. **Окольніча Т. В.** Андрагогічний підхід у підготовці здобувачів вищої освіти: традиції і тенденції розвитку / Т. В. Окольніча // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 28-32.
17. **Рябова З. В.** Інноваційний маркетинг на ринку освітніх послуг / З. В. Рябова // Імідж сучасного педагога. — 2023. — № 6 (213). — С. 5-11.

18. **Ткаченко, В. П.** Забезпечення ефективності освітньої діяльності університетів через призму управління / В. П. Ткаченко // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 890-899.
19. **Цокур О. С.** Андрагогічний підхід як концептуальна основа модернізації та гуманізації підготовки вітчизняних та іноземних здобувачів вищої освіти / О. С. Цокур // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 67-71.
20. **Чечель А. О.** Соціальний капітал українських університетів як джерело післявоєнного відновлення історико-культурного та науково-дослідницького потенціалу України / А. О. Чечель // Наукові перспективи. — 2023. — № 10 (40). — С. 313-322.

3. Управління якістю вищої освіти

21. **Джеджера К.** Мотиваційні чинники забезпечення якості освіти в закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання / К. Джеджера // Нова педагогічна думка. — 2023. — № 3. — С. 31-35.
22. **Стойка О.** Якість вищої освіти: дослідницькі концепції і наукові підходи / О. Стойка // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2023. — № 3. — С. 17-27.
23. **Шуляк С. А.** Забезпечення якості вищої освіти в умовах європейської інтеграції / С. А. Шуляк, Л. М. Задояна // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 1004-1010.

4. Вища школа за напрямками підготовки та технології викладання відповідних дисциплін

Гуманітарна освіта

24. **Мовчан Л. В.** Впровадження персоналізованого навчання дисциплін гуманітарного профілю у вищій школі як чинник підвищення якості освіти / Л. В. Мовчан, С. П. Каричковська, І. І. Чучмій // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 12 (26). — С. 537-548.

Інженерно-технічна освіта

25. **Мосієнко Г. М.** Розвиток soft skills у педагогів при викладанні здобувачам технічних спеціальностей / Г. М. Мосієнко, А. І. Тарасенко, Л. О. Харлай // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2023. — Вип. 89. — С. 127-131.
26. **Христич О.** Сучасні методики технічної освіти в умовах дистанційного навчання / О. Христич, О. Поліщук, В. Кудраш // Педагогіка безпеки. — 2022. — № 1-2. — С. 36-45.

ІТ-освіта

27. **Application** of artificial intelligence for improving situational training of cybersecurity specialists = Застосування штучного інтелекту для удосконалення ситуативного навчання фахівців кібербезпеки / Yu. V. Shchavinsky, T. M. Muzhanova, Yu. M. Yakymenko, M. M. Zaporozhchenko // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2023. — № 5 (97). — С. 215-226.
28. **Болотіна В. В.** Доцільність використання графічних редакторів при формуванні креативних компетентностей бакалаврів галузі інформаційних технологій / В. В. Болотіна // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 2. — С. 181-185.
29. **Гриців В. Б.** Організація самостійної роботи студентів спеціальності "Кібербезпека" як засіб формування професійної іншомовної компетентності / В. Б. Гриців // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 1. — С. 134-138.
30. **Карташова Л. А.** Модель змішаного навчання майбутніх фахівців з телекомунікацій як засіб підвищення рівня професійної підготовки / Л. А. Карташова, А. О. Квятковська // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2023. — Вип. 89. — С. 99-103.
31. **Татарчук В.** Організаційні та дидактичні особливості формування графічної компетентності майбутніх фахівців у галузі електроніки та телекомунікацій / В. Татарчук // Педагогіка безпеки. — 2022. — № 1-2. — С. 51-64.

Медична освіта

32. **Безвугляк О. А.** Забезпечення набуття здобувачів освіти медичної галузі м'яких навичок (soft skills), необхідних під час воєнного стану / О. А. Безвугляк, М. О. Черепанова, В. Ю. Сухацька // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 1. — С. 44-47.
33. **Гальчун Н.** «Англійська мова в міжкультурній компетентності медичного працівника» як засіб формування інтеркультурної компетентності здобувачів вищої медичної освіти / Н. Гальчун // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. — 2023. — № 5-6. — С. 133-148.
34. **Лазько А.** Симуляційні технології в освітньому просторі медичного ЗВО / А. Лазько // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. — 2023. — № 5-6. — С. 167-177.
35. **Левицька А. І.** Специфіка медичної термінології: аналіз найбільш поширених медичних термінів та труднощів їх вивчення англійською мовою для студентів, які не є носіями цієї мови / А. І. Левицька // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 1. — С. 184-187.
36. **Макаренко О. В.** Формування наукового світогляду як складової дослідницької компетентності майбутніх лікарів / О. В. Макаренко // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 172-176.
37. **Менів Н. П.** Цифровізація професійної підготовки майбутніх медичних працівників / Н. П. Менів, Г. М. Різун, І. С. Двудят-Лешневська // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 2. — С. 64-69.
38. **Русалкіна Л. Г.** Англійська підготовка лікарів на різних етапах навчання / Л. Г. Русалкіна, Т. П. Пислар // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 2. — С. 96-98.
39. **Трегуб С. Є.** Особливості підготовки ерготерапевтів до ЄВІ / С. Є. Трегуб, Г. В. Люшинська // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2023. — Вип. 89. — С. 160-164.

Медіаосвіта

40. **Демешко І. М.** Застосування інтерактивних технологій навчання в підготовці майбутніх журналістів / І. М. Демешко // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 113-118.

Природнича освіта

41. **Використання** сервісу Learning Apps при вивченні фармацевтичної хімії / У. Б. Сікорин, А. О. Стецьків, Н. І. Рушак, М. Л. Малофій // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 12 (26). — С. 575-585.

Фізико-математична освіта

42. **Подласов С. О.** Застосування ChatGPT у навчанні фізики бакалаврів технічного університету / С. О. Подласов, О. В. Матвійчук // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2023. — № 5 (97). — С. 149-166.

Фізичне виховання. Спорт

43. **Khorkova M.** "Eduball" as an innovative interdisciplinary pedagogical method in physical education. Review of the evidence-based research / M. Khorkova // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. — 2023. — № 3. — С. 63-68.
44. **Захарова О. В.** Формування особистої фізичної культури у процесі професійної підготовки у закладі вищої освіти / О. В. Захарова, Т. Є. Мотузенко, В. В. Махно // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 135-145.
45. **Кошева Л. В.** Інноваційні підходи до професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти / Л. В. Кошева // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 1. — С. 156-160.
46. **Сметанін С. В.** Специфіка викладання дисципліни "Тренажерні пристрої у фізичному вихованні" при підготовці магістрів фізичної культури і спорту / С. В. Сметанін, О. М. Захарова, Е. Л. Брухно // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2023. — Вип. 89. — С. 143-147.

Іноземні мови

47. **Budianska V. A.** Linguistic game as a method of developing correct speech habits in higher education students = Лінгвістична гра як засіб формування правильності мовлення здобувачів вищої освіти / V. A. Budianska, H. A. Marykivska // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 1. — С. 120-125.
48. **Kolyada I. V.** Combination of gamification and interactive elements with language learning in higher educational institutions in the distance education era = Поєднання ігрових та інтерактивних елементів з вивченням мови у вищих навчальних закладах в епоху дистанційної освіти / I. V. Kolyada, O. V. Karasiova // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2023. — Вип. 89. — С. 110-114.
49. **Konoplianyk L. M.** Challenges and opportunities in ESP teaching through distance learning technologies = Виклики та можливості в навчанні фахової англійської мови за допомогою технологій дистанційного навчання / L. M. Konoplianyk, Yu. Yu. Pryshupa, O. O. Kovalenko // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 2. — С. 190-195.
50. **Petliovana L. L.** Methods of assessing students' learning achievements in a foreign language = Методика оцінювання навчальних досягнень студентів з іноземної мови / L. L. Petliovana, S. V. Sukhovetska, V. A. Shadura // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 12 (26). — С. 393-404.
51. **Pochuieva V. V.** Learning autonomy and its formation in the context of language teaching = Навчальна автономія та її формування у контексті навчання мови / V. V. Pochuieva, L. S. Sazanova // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 22-25.
52. **Riabovol S. L.** Feasibility of using storytelling at practical english language classes for students of non-philological specialities = Доцільність застосування сторітелінгу на практичних заняттях з англійської мови для студентів нефілологічних спеціальностей / S. L. Riabovol // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 16-25.
53. **Shcherbyna V. V.** Grammar games as the way of motivating students = Граматичні ігри як засіб мотивації студентів / V. V. Shcherbyna // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 38-42.

54. **Ushata T.** Current approaches to teaching English grammar to students of linguistic and non-linguistic specialisms at higher educational establishments of Ukraine = Сучасні підходи до навчання граматики англійської мови на філологічних та нефілологічних спеціальностях у закладах вищої освіти України / Т. Ushata, О. Nikolaienko, L. Hrechok // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 67, Т. 2. — С. 340-344.
55. **Вивчення** та порівняння ефективності методик викладання іноземних мов для студентів різних спеціальностей / І. В. Голубева, Р. В. Познанський, Л. І. Серман // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 484-494.
56. **Гнатишева О. О.** Chat gpt як інструмент вивчення іноземної мови для студентів ВНЗ / О. О. Гнатишева, О. В. Гаврилова // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 1. — С. 56-59.
57. **Денисенко В.** Сучасні технології контролю рівня знань на заняттях із іноземної мови у закладах вищої освіти / В. Денисенко // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 67, Т. 1. — С. 317-323.
58. **Інтегрований** підхід у вивченні іноземної мови та методика CLL: відкриття нових горизонтів в навчанні студентів мовних спеціальностей / І. О. Гайдай, М. В. Кошелева, Л. К. Суворова, Н. М. Паньковик // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 1. — С. 121-126.
59. **Кашук М.** Сучасні тенденції у навчанні і вивченні іноземних мов / М. Кашук, Т. Липченко // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 67, Т. 1. — С. 339-344.
60. **Лелека Т. О.** ChatGPT як інструмент викладання англійської мови у вищій школі / Т. О. Лелека // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 168-172.
61. **Мацера О. А.** Переклад як засіб для навчання англійської мови: роль мовних корпусів та перекладацьких інструментів / О. А. Мацера, Т. І. Ткачук, І. Б. Паславська // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 192-202.
62. **Осядла Т. В.** Ключові методи навчання діалогічного мовлення майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки / Т. В. Осядла // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 2. — С. 80-85.
63. **Павлова О. О.** Застосування технології реверсивного навчання на заняттях з іноземної мови у закладах вищої професійної освіти / О. О. Павлова // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 87-91.

64. **Прус Н. О.** Формування лінгвістичної компетентності студентів економічних спеціальностей під час вивчення іноземної мови / Н. О. Прус, А. О. Зінченко // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 96-99.
65. **Рудоман О. А.** Інноваційні методи навчання англійської мови в цифрову епоху / О. А. Рудоман, О. М. Харжевська, О. Б. Шикиринська // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 225-243.
66. **Тимофєєв В. А.** Методи формування інтелектуальної компетенції майбутніх перекладачів / В. А. Тимофєєв // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 119-122.
67. **Филипська В. І.** Огляд сучасних педагогічних технологій та методик викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах за європейськими стандартами / В. І. Филипська // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 212-218.
68. **Школяр Н. В.** Особливості професійно орієнтованого навчання іноземних мов у немовних закладах вищої освіти / Н. В. Школяр // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 989-1003.
69. **Шумський О. Л.** Використання електронних освітніх ресурсів у процесі навчання здобувачів вищої освіти іноземної мови / О. Л. Шумський // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 234-238.

Юридична освіта

70. **Шумило М. Є.** Проблема якості юридичної освіти або чому маємо те, чого не повинні мати? = The Problem of the Quality of Legal Education or why do we have what we should not have? / М. Є. Шумило // Вісник Національної академії правових наук України. — 2023. — № 3. — С. 391-419.

5. Вища освіта за кордоном

71. **Leleka V. M.** Organization of physical education in the sphere of higher education of the USA = Організація фізичного виховання у сфері вищої освіти США / V. M. Leleka // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 306-313.

72. **Братко М. В.** Актуальний стан та тренди вищої освіти США / М. В. Братко, С. М. Цимбалюк // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 1. — С. 112-119.
73. **Візірякіна, О. М.** Ініціація міждисциплінарного навчання – етап інноваційної діяльності в освіті. Реалії системи охорони здоров'я (фізичної реабілітації). Європейський досвід: [ініціативи міждисциплінарного навчання у міжнародних закладах освіти Австрії, Німеччини, Швейцарії] / О. М. Візірякіна // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 1. — С. 108-115.
74. **Забіяка І. М.** Система оцінки якості вищої професійної освіти в зарубіжних країнах: [США, Німеччина, Норвегія, Нідерланди, Велика Британія] / І. М. Забіяка // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 124-130.
75. **Леврінц М. І.** Розвиток дослідницької компетентності майбутніх педагогів у вищій школі: зарубіжний досвід: [особливості формування дослідницької компетентності студентів у вищій школі Німеччини, Великої Британії, Франції] / М. І. Леврінц, Н. І. Варга, Ю. С. Попик // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2023. — № 2 (53). — С. 71-75.
76. **Маляр Л. В.** Зарубіжний досвід підвищення кваліфікації педагогічних кадрів: проблеми підготовки педагогічних кадрів у США / Л. В. Маляр, Ж. І. Милян // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2023. — № 2 (53). — С. 89-93.
77. **Реблян А. М.** Дослідницька спрямованість практики студентів у німецьких університетах / А. М. Реблян, Б. С. Шулла // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2023. — № 2 (53). — С. 122-125.
78. **Романенко К. М.** Зарубіжний досвід удосконалення системи післядипломної медичної освіти: можливості для України: [досвід Франції, США, Німеччини та Швеції] / К. М. Романенко, В. В. Мареніченко // Наукові перспективи. — 2023. — № 10 (40). — С. 269-279.
79. **Цимбалюк С.** Дослідження діяльності центрів академічного успіху (Academic Success Centers) в університеах США: базові поняття / С. Цимбалюк // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 67, Т. 2. — С. 372-379.
80. **Чепурна Н. О.** Польський досвід підготовки фізичних терапевтів: зміни на законодавчому рівні / Н. О. Чепурна // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 1. — С. 188-192.

81. **Яремчук М.** Проблема освіти дорослих у Республіці Польща: педагогічний дискурс / М. Яремчук // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2023. — № 3. — С. 91-101.

6. Організація навчальної роботи. Методи та форми навчання

82. **Alenezi A.** Teacher perspectives on ai-driven gamification: impact on student motivation, engagement, and learning outcomes = Сприйняття вчителями гейміфікації на основі штучного інтелекту: вплив на мотивацію студентів, залучення та результати навчання / A. Alenezi // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2023. — № 5 (97). — С. 138-148.
83. **Aliksieieva H. M.** The role of artificial intelligence in enhancing online learning = Роль штучного інтелекту у вдосконаленні онлайн навчання / H. M. Aliksieieva, V. H. Khomenko, V. V. Khomenko // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 172-175.
84. **Borysova S.** Harmonization and management of students' knowledge using mind maps in the study of web design = Гармонізація та управління знаннями студентів за використанням mind maps при вивченні веб-дизайну / S. Borysova // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2023. — Вип. 67, Т. 1. — С. 281-288.
85. **Fostering** university students' learning performance using the one-take video approach / J. Börger, M. Spilles, J. Krull et al. // Active Learning in Higher Education. — 2023. — Vol. 24, № 3.
86. **Institutional** policies on artificial intelligence in university learning, teaching and research = Інституційні політики використання штучного інтелекту в університетському навчанні, викладанні й наукових дослідженнях / O. V. Spivakovsky, S. A. Omelchuk, V. V. Kobets et al. // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2023. — № 5 (97). — С. 181-202.
87. **Sevim-Cirak N.** Paper versus online quizzes: Which is more effective? / N. Sevim-Cirak, O. Faruk Islam // Active Learning in Higher Education. — 2023. — Vol. 24, № 3.
88. **The** case for case studies: Dialogic engagement and case study creation in a higher education classroom / V. Thandi Sulé, A. Sachs, C. Mansor, R. V. Smydra // Active Learning in Higher Education. — 2023. — Vol. 24, № 3.

89. **The creation of a nudging protocol to support online student engagement in higher education / A. Brown, J. Lawrence, M. Basson etc. // Active Learning in Higher Education. — 2023. — Vol. 24, № 3.**
90. **Väyrynen K.** Reflection on peer reviewing as a pedagogical tool in higher education / K. Väyrynen, S. Lutovac, R. Kaasila // Active Learning in Higher Education. — 2023. — Vol. 24, № 3.
91. **Андрусик П. П.** Основні напрями використання цифрових освітніх ресурсів в закладах вищої освіти / П. П. Андрусик // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 243-247.
92. **Біда О. А.** Формування у здобувачів вищої освіти культури професійного спілкування / О. А. Біда, А. П. Чичук, Є. В. Гуттерер // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. — 2023. — Вип. 211. — С. 16-22.
93. **Доценко С. О.** Інтеграція мобільних технологій в освітній процес сучасних ЗВО / С. О. Доценко, Б. Клименко // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 182-188.
94. **Електронна освіта в закладах вищої освіти під час воєнних дій в Україні / Е. М. Остапенко, Т. О. Коробко, Н. Л. Сокальська та ін. // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 12 (26). — С. 563-574.**
95. **Наливайко О. О.** Перспективи використання нейромереж у вищій освіті України / О. О. Наливайко // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2023. — № 5 (97). — С. 1-17.
96. **Самборська Н. М.** Англомовна студентська конференція як інструмент розвитку комунікативної компетентності майбутніх фахівців / Н. М. Самборська, О. Є. Кравець // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 109-112.
97. **Семенишина І. В.** Майбутнє вищої освіти: роль онлайн-курсів та адаптивних підходів / І. В. Семенишина, А. Б. Кочарян, Н. І. Савастру // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 807-821.
98. **Станіченко О. Ф.** Передові практики цифрової освіти: впровадження онлайн-курсів, віртуальних лабораторій та інших інтерактивних засобів навчання в закладах освіти / О. Ф. Станіченко, М. О. Мусоріна, І. В. Брюховецька // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 64, Т. 2. — С. 176-180.
99. **Храпійчук Г.** Підвищення ефективності поточного оцінювання знань з медичної і біологічної фізики / Г. Храпійчук, О. Чалий // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2023. — № 3. — С. 28-36.

100. **Шевчук Г. Й.** Студентоцентроване навчання в умовах сучасних освітніх викликів / Г. Й. Шевчук // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 127-130.

7. Підготовка науково-педагогічних кадрів. Підвищення кваліфікації викладачів

101. **Applying Agile Business Solutions as a Graduate Capstone Project** / D. Greenburg, D. Michalaka, S. Huntington, T. Miner // Journal of Higher Education Theory and Practice. — 2023. — Vol. 23, № 17. — P. 183-189.
102. **Іваненко І. В.** Професійна підготовка аспірантів у закладах вищої освіти: морально-психологічний аспект / І. В. Іваненко // Молодий вчений. — 2023. — № 10. — С. 135-139.
103. **Скірко Г. З.** Основні фактори впливу на зміни у підготовці викладачів вищої школи до творчої педагогічної діяльності / Г. З. Скірко, М. О. Юрченко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2023. — Вип. 89. — С. 138-142.

8. Органи управління та керівництво університетів

104. **Черненко О. В.** Принципи та функції педагогічного менеджменту у закладах вищої освіти / О. В. Черненко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2023. — Вип. 89. — С. 165-169.

9. Професорсько-викладацький склад

105. **Канюк О. Л.** Цифрова компетентність викладача іноземних мов у закладі вищої освіти / О. Л. Канюк, Н. В. Кіш // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2023. — № 2 (53). — С. 52-55.
106. **Мудрик О. В.** Роль викладача іноземної мови в системі дистанційного навчання у закладах вищої професійної освіти / О. В. Мудрик, О. О. Павлова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2023. — Вип. 89. — С. 132-137.

10. Організація наукової та науково-дослідної роботи

107. 001.891(075.8)(0.034) С17
Самсонов В. В. Методологія наукових досліджень та приклади її використання [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. В. Самсонов, А. М. Сільвестров, О. М. Тачиніна. — Київ : НУХТ, 2022. — 385 с. — URL:
<https://lib.sumdu.edu.ua/library/DocumentDescription?docid=USH.8896611>
108. 001.891(075.8)(0.034) С37
Сімакова О. О. Основи наукових досліджень та інтелектуальна власність [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. О. Сімакова, Р. П. Никифоров. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. — 129 с. — URL:
<https://lib.sumdu.edu.ua/library/DocumentDescription?docid=USH.8895903>
109. 001.891:37.013.42(0.034) М54
Методологія наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / С. А. Котловий, Н. П. Павлик, Н. А. Сейко, С. М. Ситняківська. — Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2023. — 89 с. — URL:
<https://lib.sumdu.edu.ua/library/DocumentDescription?docid=USH.8896651>
110. **Бесараб О. М.** Організація роботи над науковим дослідженням: поради майбутнім науковцям / О. М. Бесараб // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 47-55.
111. **Галата С.** Наука для фронту і тилу : майже всі проекти, представлені в секціях «Інфраструктура та промисловий хайтек» та «Біомедична інженерія та здоров'я людини» відповідають найважливішим запитам воєнного часу / С. Галата // Світ. — 2023. — № 41-42. — листопад. — С. 8.
112. **Захищена** лінія зв'язку, університет у смартфоні і платформа для ветеранів : на XII Міжнародному фестивалі Sikorsky Challenge 2023 цьогоріч у секції «Інформаційні технології, цифрова країна, кібербезпека» було представлено 14 проєктів // Світ. — 2023. — № 41-42. — листопад. — С. 5.

113. **Кулик Н.** Інновації потрібні бізнесу, містам і країні : «Вирішення проблем розвитку Інноваційної екосистеми Sikorsky Challenge Ukraine воєнного і післявоєнних часів» — так називалася одна з панельних дискусій, що відбулися у рамках Фестивалю інноваційних проєктів / Н. Кулик // Світ. — 2023. — № 41-42. — листопад. — С. 6.

Академічна доброчесність

114. **Vaibakova I. M.** Scientific integrity fostering in the course of tertiary education = Виховання академічної доброчесності в процесі здобуття вищої освіти / I. M. Vaibakova, O. L. Hasko // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 1. — С. 70-73.
115. **Коробейнікова Т. І.** Вплив мобільних додатків на академічну доброчесність студентів / Т. І. Коробейнікова, О. М. Москаленко, В. О. Скрипнікова // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 650-662.

11. Освіта дітей з особливими потребами

116. **Сухенко В. Г.** Формування інклюзивної комунікації в системі вищої освіти / В. Г. Сухенко // Імідж сучасного педагога. — 2023. — № 6 (213). — С. 76-81.

12. Освіта дорослих

117. **Романишин Ю. Л.** Неформальна та інформальна освіта дорослих в Україні / Ю. Л. Романишин, Є. О. Бохонько, А. М. Мостович // Інноваційна педагогіка. — 2023. — Вип. 63, Т. 2. — С. 153-156.

13. Формування особистості

118. **Винничук О. Т.** Формування професійного потенціалу особистості студентів сучасних ЗВО / О. Т. Винничук, О. І. Янкович // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 418-431.
119. **Особливості** формування лідерських якостей здобувачів вищої освіти / І. З. Чубій, С. В. Шкурашівська, Г. В. Токарник та ін. // Вісник науки та освіти. — 2023. — № 10 (16). — С. 964-976.

14. Загальні питання освіти

120. 37.01/.09(477) Г85
Гришина Ю. Знання, які змінюють світ : проблеми системи освіти в Україні та шляхи їх розв'язання [Текст] / Ю. Гришина. — Київ : Воронов Едженси, 2021. — 276 с. — ISBN 978-617-95145-0-0.
Кільк. прим.: 1 (ЦБ-НавчЗ-навчальний зал. – 1)
121. 37.017:004.77(07)(0.034) О-72
Освітні технології [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / уклад. : Г. Ф. Пономарьова, С. Б. Беляєв, О. О. Бабакіна, В. А. Литвин. — Харків : Харківська гуманітарно-педагогічна акад., 2023. — 266 с. — URL: <https://lib.sumdu.edu.ua/library/DocumentDescription?docid=USH.8895970>
122. **Shenderuk O. B.** Modern educational challenges = Сучасні освітні виклики / O. B. Shenderuk, V. A. Perminova, S. V. Lytvyn // Наука і техніка сьогодні. — 2023. — № 12 (26). — С. 406-413.
123. **Tabash Mosab I.** Impact of Students-Teachers-Peers' Emotional Intelligence (EI) on Students' Academic Achievement (AA): A Conceptual Framework / Mosab I. Tabash, Ibtehal M. Aburezeq, Bayan Habis Alnaimat // Journal of Higher Education Theory and Practice. — 2023. — Vol. 23, № 17. — P. 137-149.

15. Сумський державний університет

124. **«Кращий студент»:** у СумДУ нагородили переможців щорічного конкурсу : окрім головного титулу, студентів відзначили ще у 23 номінаціях // Соціальне Телебачення Сумщини. – 2023. – 22 листопада. – URL: <http://surl.li/ntlym>
125. **Баскетболісти** СумДУ посіли третє місце на Чемпіонаті світу в Катарі // Соціальне Телебачення Сумщини. – 2023. – 16 листопада. – URL: <http://surl.li/ntmdh>
126. **Біловол Н.** «Ніч міста» Суми: фоторепортаж з локацій / Н. Біловол // GOROD.SUMY.ua. – 2023. – 5 листопада. – URL: https://gorod.sumy.ua/news/gorod_i_region/77478-nic-mista-sumi-fotoreportaz-z-lokacii.html
У конгрес-центрі Сумду була проведена чи не найбільша частина заходів: майстер-класи, виставки, ігри тощо.

127. **Біловол Н.** Культурні центри в Сумах : до переліку війшли Інтернаціональний культурний центр СумДУ, Культурний центр німецької мови на базі СумДУ / Н. Біловол // GOROD.SUMY.ua. – 2023. – 13 листопада. – URL: https://gorod.sumy.ua/news/gorod_i_region/77615-kulturni-centri-v-sumax.html
128. **Другий** кубок України з програмування: як це було? // Kharkiv IT Cluster. – 2023. – 07 листопада. – URL: <https://it-kharkiv.com/drugyj-kubok-ukrayiny-z-programuvannya-yak-tse-bulo/>
Переможцями другого дивізіону учасників стала команда КРАН, до складу якої увійшов Дорошенко Данила Ігорович — Сумський Державний Університет.
129. **Касаткіна А.** Війна – це криза і можливості : кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки, керівник юридичної клініки СумДУ Людмила Руденко / А. Касаткіна // Всі Суми Панорама. – 2023. – 28 листопада. – URL: <https://rama.com.ua/jak-sumi-stali-domom-dlja-rodini-z-makiiivki/>
130. **Качанов О.** У Сумах провели турнір з волейболу пам'яті Миколи Антківа / О. Качанов // Суспільне. Новини. – 2023. – 26 листопада. – URL: <https://suspilne.media/625367-u-sumah-proveli-turnir-z-volejbolu-pamati-mikoli-antikova/>
131. **Студент** СумДУ – серед переможців Кубка України з програмування // The Sumy Post. – 2023. – 16 листопада. – URL: <https://sumypost.com/sumynews/suspilstvo/student-sumdu-sered-peremozhstiv-kubku-ukrayiny-z-programuvannya/>
Студент спеціальності «Комп'ютерні науки» факультету електроніки та інформаційних технологій Данило Дорошенко у складі команди став переможцем другого дивізіону учасників другого Кубка України з програмування.
132. **СумДУ** взяв участь у міжнародному освітньому форумі лідерів університетського менеджменту // Міністерство освіти і науки України. – 2023. – 27 листопада. – URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/sumdu-vzyav-uchast-u-mizhnarodnomu-osvitnomu-forumi-lideriv-universitetskogo-menedzhmentu>
Делегація Сумського державного університету взяла участь у IX Міжнародній конференції лідерів університетського менеджменту LUMEN, що відбулася в Польщі. На конференції також відбулося нагородження найкращих університетів Польщі й України за результатами останнього рейтингу Times Higher Education World University Rankings. Список очолив Сумський державний університет.

133. **Сумський** студент став чемпіоном Європи: 17 листопада в німецькому Потсдамі стартував чемпіонат Європи з дзюдо серед молоді U23 // SumyToday. – 2023. – 18 листопада. – URL: <https://sumy.today/news/sport/38111-sumskyi-student-stav-chempionom-yevropy.html>

Студент СумДУ Назар Вісков став чемпіоном Європи у ваговій категорії до 60 кг.

134. **Сумські** каратисти стали призерами на Всеукраїнських змаганнях // The Sumy Post. – 2023. – 1 листопада. – URL: <https://sumypost.com/sumynews/sport/sumski-karatysty-staly-pryzeramy-na-vseukrayinskyh-zmagannya/>

Студент Класичного фахового коледжу СумДУ Андрій Москаленко виборов два II і одне III місця в особистому заліку.

135. **Українські** баскетболісти зіграють на чемпіонаті світу 3x3 серед університетських команд // Федерація Баскетболу України. – 2023. – 9 листопада. – URL: <https://fbu.ua/news/ukransk-basketbolsti-zgrayut-na-chempronat-svtu-3h3-sered-unversitetskih-komand>

Україну на змаганнях в Катарі представлять команди Сум та Івано-Франківська – чоловіча команда СумДУ і жіноча команда івано-франківського ПНУ.

Б **БІБЛІОТЕКА**
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

НАШІ КОНТАКТИ:
+38 (0542) 68-79-29
info@library.sumdu.edu.ua
www.library.sumdu.edu.ua